

Міністерство освіти і науки України
Кіровоградський національний технічний університет

Факультет обліку та фінансів
Кафедра бухгалтерського обліку

Методичні рекомендації для організації самостійної роботи студентів

з дисципліни "Організація бухгалтерського обліку у фермерських
господарствах"

Галузь знань – 0305 «Економіка та підприємництво»
Напрямок підготовки – 6.030509 «Облік і аудит»
Освітньо-кваліфікаційний рівень – “бакалавр”

Укладач – к.е.н., доц. Крячко В.Г.

Обговорено і схвалено на засіданні
кафедри бухгалтерського обліку,
протокол № 1 від 25.08 2016 року

Кіровоград 2016

1. Загальні засади

Самостійна робота студентів – це форма організації навчального процесу, при якій заплановані завдання виконуються студентом **під методичним керівництвом і контролем викладача, але без його безпосередньої участі**. Самостійна робота студентів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом під час **поза аудиторної навчальної роботи**.

Самостійна робота студентів є важливою складовою навчального процесу, що впливає на глибину та стійкість набутих знань і умінь, які допомагають творчо застосовувати їх в майбутній професійній діяльності.

Метою самостійної роботи студентів є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у студентів самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у їх професійному становленні. В процесі самостійної роботи студент повинен перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння, теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі.

Самостійна робота студентів з дисципліни передбачає індивідуальний підхід до її виконання. За бажанням творчо обдаровані, вимогливі студенти, що мають досвід практичної діяльності, навчання та роботи за кордоном тощо можуть виконувати індивідуальні творчі завдання. Індивідуалізація самостійної роботи сприяє самореалізації студента, розкриваючи в нього такі грані особистості, які допомагають професійному розвитку.

Поточне оцінювання самостійної роботи студентів при вивченні дисципліни «Організація бухгалтерського обліку у фермерських господарствах» здійснюється з урахуванням вимог Болонської декларації за такими **об'єктами поточного контролю**:

- систематичність та активність роботи студентів під час аудиторних занять;
- виконання завдань для самостійного опрацювання;
- виконання модульних завдань.

2. Розподіл навчального часу для самостійної роботи студентів за темами та блоками курсу

Кількість часу, що відводиться на самостійну роботу при вивченні курсу «Організація обліку у фермерських господарствах» наведена в табл. 1.

Таблиця 1

Розподіл годин за формами навчання

Форма навчання	Кількість годин							Вид контролю
	Разом	Аудиторні заняття				Самостійна робота	у т.ч. індивідуальна робота	
		Всього	лекції	практичні	лабораторні			
Денна всього	90	28	14	14	-	62	11	залік

Розподіл годин, що відводиться на самостійну роботу при вивченні курсу «Організація бухгалтерського обліку у фермерських господарствах» за окремими модулями та темами наведено в табл. 2.

Таблиця 2

Розподіл годин за темами та блоками

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		ЛК	ПЗ	ЛР	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістова складова навчальної дисципліни						
Блок 1 Організаційно-правові основи діяльності та обліку фермерських господарств						
Тема 1. Організація і функціонування фермерського господарства	10	2	2	-	-	6
Тема 2. Сутність форм обліку у фермерському господарстві	15	3	3	-	-	9
Блок 2. Організація і облік землекористування фермерських господарств						
Тема 3. Організація земельних відносин у фермерських господарствах	14	2	2	-	-	10
Тема 4. Облік земельних ресурсів	16	3	3	-	-	10
Блок 3. Особливості звітності та оподаткування фермерських господарств						
Тема 5. Звітність фермерських господарств	11	2	2	-	-	7
Тема 6. Оподаткування фермерських господарств	13	2	2	-	-	9
ІНДЗ	11	-	-	-	11	-
Усього годин	90	14	14	-	11	51

3. Види та форми самостійної роботи студентів

З огляду **специфіки змісту, цілей та завдань**, що вирішуються при виконанні різних форм СРС під час вивчення курсу «Організація обліку у фермерських господарствах» використовуються наступні види самостійної роботи:

I - самостійна робота, що забезпечує підготовку до аудиторних занять;

II – пошуково – аналітична робота;

III – наукова робота.

Самостійна робота, що забезпечує підготовку до аудиторних занять проводиться у наступних формах:

- опрацювання окремих питань та розділів курсу, які виносяться на самостійне вивчення;

- опрацювання окремих нормативних документів;

- виконання домашніх завдань по розв'язанню задач або частини наскрізної задачі, які вирішувалися на практичних та лабораторних заняттях.

Форми СРС, що мають **пошуково – аналітичний характер** наступні:

- підготовка реферату за тематикою індивідуальних завдань;

- пошук (підбір) та систематизація літературних джерел за заданою тематикою та підготовка бібліографії;

- критичний розгляд наукової публікації та підготовка реферату;

- аналітичний огляд фахової літератури та періодичної преси та підготовка глосарію;

- порівняльна характеристика визначення облікових понять та категорій наданих різними авторами.

Форми СРС, що мають **науковий характер** передбачають: виконання творчих індивідуальних завдань для СРС за проблемною тематикою; підготовку доповіді на наукових конференціях; підготовку та публікування наукових статей з подальшою презентацією та обговоренням результатів наукових досліджень на семінарських заняттях

В залежності від **взаємозв'язку самостійної та індивідуальної роботи** форми СРС можна поділити на 2 групи:

I - самостійна робота за загальними для всіх студентів завданнями отриманими під час аудиторних занять;

II - самостійна робота за індивідуальними завданнями.

СРС робота за загальними для всіх студентів завданнями, це самостійна робота для кращого засвоєння матеріалу під час аудиторних занять у вигляді домашніх завдань, які студенти отримують в аудиторії під час лекційних та практичних занять. Цей вид самостійної роботи проводиться у наступних формах:

- самостійне вивчення окремих питань або розділів курсу;
- самостійне вивчення окремих нормативних документів;
- підготовка до практичних занять – виконання домашнього завдання по розв'язанню задач або частини наскрізної задачі, які вирішувалися на практичних заняттях.

СРС за індивідуальними завданнями проводиться з метою кращого засвоєння курсу, а також придбання навичок наукової та дослідницької роботи. Цей вид самостійної роботи проводиться у наступних формах:

- виконання завдань за індивідуальною тематикою пошуково – аналітичного характеру;
- виконання творчих індивідуальних завдань за проблемною тематикою наукового характеру;
- самостійна робота студентів з фаховою літературою (пошуково – аналітична та наукова робота). Самостійна робота студентів з фаховою літературою здійснюється студентами протягом вивчення курсу «Організація обліку у фермерських господарствах» та інших курсів фахових дисциплін. Підготована таким чином бібліографія та опрацьована література використовується студентами при підготовці курсових та дипломних робіт.

З огляду **обов'язковості виконання** форми СРС, що використовуються при вивченні дисципліни «Організація обліку у фермерських господарствах» можна поділити на два види:

I - обов'язкові;

II - вибіркові.

До **обов'язкових форм СРС** належать завдання, які всі студенти повинні виконати обов'язково під час опанування даної дисципліни. До них належать:

- самостійна робота, що забезпечує підготовку до аудиторних занять, а саме: самостійне вивчення окремих питань та розділів курсу, самостійне вивчення окремих нормативних документів, виконання домашніх завдань по розв'язанню задач, які вирішувалися на практичних та лабораторних заняттях;

До **вибіркових форм СРС** належать альтернативні завдання, серед яких кожен студент може вибрати завдання на власний розсуд з тим, щоб набрати необхідну кількість балів. До них відносяться:

- виконання завдань за заданою тематикою, зокрема: за тематикою індивідуальних завдань для СРС, за проблемною тематикою творчих індивідуальних завдань для СРС

- виконання завдань по роботі з фаховою літературою, а саме: пошук (підбір) та систематизація літературних джерел; критичний розгляд наукової публікації; аналітичний огляд фахової літератури та періодичної преси; порівняльна характеристика визначення облікових понять та категорій наданих різними авторами.

Види та форми проведення СРС при вивченні дисципліни «Організація обліку у фермерських господарствах» узагальнено в табл. 3.

Таблиця 3

Види та форми самостійної роботи студентів

Види СРС по відношенню до індивідуальної роботи	Форми СРС	Види СРС з огляду специфіки змісту, цілей та завдань	Види СРС з огляду обов'язковості виконання завдань
1. Самостійна	1.1. Самостійне вивчення окремих питань та	Самостійна	Обов'язков

робота за загальними для всіх студентів завданнями отриманими під час аудиторних занять	розділів курсу	робота, що забезпечує підготовку до аудиторних занять	і види робіт
	1.2.Самостійне вивчення окремих нормативних документів		
2.Самостійна робота за індивідуальними завданнями	1.3.Виконання домашніх завдань по розв'язанню задач або частини наскрізної задачі, які вирішувалися на практичних та лабораторних заняттях	Пошуково – аналітична робота	
	2.1.Виконання завдань за заданою тематикою: 2.1.1.За тематикою індивідуальних завдань для СРС (пошуково-аналітична робота)		
	2.1.2.За проблемною тематикою творчих індивідуальних завдань для СРС (наукова робота)	Наукова робота	
	2.2.Виконання завдань по роботі з фаховою літературою: 2.2.1.Пошук (підбір) та систематизація літературних джерел 2.2.2.Критичний розгляд наукової публікації 2.2.3.Аналітичний огляд фахової літератури та періодичної преси; 2.2.4.Порівняльна характеристика визначення облікових понять та категорій різними авторами	Пошуково – аналітична робота	Вибіркові види робіт

4. Завдання для самостійної роботи студентів

Завдання для самостійного вивчення окремих питань та розділів курсу представлено в таблиці 4. Це питання які потребують опрацювання окрім основної ще й додаткової літератури, фахової періодики. Форма звітності - огляд літератури, реферат. Форма контролю - усне опитування, презентація рефератів на семінарських та практичних заняттях.

Таблиця 4

Завдання для самостійного опрацювання

№ теми курсу	Питання, що виносяться на самостійне вивчення	К-сть годин	Література	форма контролю
1	2	3	4	5
Блок 1 ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ОБЛІКУ				

ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ				
1	№1 Розробка довідника нормативних документів, що регламентують порядок створення фермерських господарств	5		довідник
2	№2 Розробка альбому документів, що використовуються при простій формі обліку	5		альбом
	№3 Розробка альбому документів, що використовуються при спрощеній формі обліку	5		альбом
	№4 Розробка альбому документів, що використовуються при меморіально-ордерній формі обліку	5		альбом
Блок 2. ОРГАНІЗАЦІЯ І ОБЛІК ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ				
3	№5 Розробка довідника нормативних документів, що регламентують процес землекористування фермерськими господарствами	5		довідник
4	№6 Законодавче регламентування обліку придбання, реалізації, оренди та використання земельних ресурсів	5		конспект нормативних документів
Блок 3. ОСОБЛИВОСТІ ЗВІТНОСТІ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ				
5	№7 Розробка довідника регламентуючих документів, що визначають порядок формування та подання звітності фермерськими господарствами	5		довідник
6	№ 8 створення альбому форм статистичної звітності фермерських господарств	5		Альбом форм
7	№9 Розробка довідника нормативних документів, що регламентують оподаткування фермерських господарств	6		довідник
8	№10 Створення альбому форм податкової звітності фермерських господарств	5		Альбом форм
	Всього	51		

Важливим елементом самостійної роботи студентів є **підготовка до практичних занять, лабораторних робіт**. Правильна організація та контроль цієї форми самостійної роботи дозволить максимально ефективно проводити практичні та лабораторні заняття де на основі одержаних на лекціях та закріплених на семінарських заняттях теоретичних знань студенти зможуть одержати практичні навички ведення бухгалтерського обліку фермерськими господарствами.

Важливе місце в забезпеченні навчального процесу займає **самостійна індивідуальна робота студентів**.

Самостійна індивідуальна робота студентів з дисципліни «Організація обліку у фермерських господарствах» спрямована в основному на поглиблене вивчення студентами окремих тем дисципліни. Для окремих студентів вони мають науково-дослідний характер.

Індивідуальне науково – дослідне завдання передбачає створення умов для реалізації творчих можливостей студентів через індивідуально-спрямований розвиток їх здібностей, науково-дослідну роботу та творчу діяльність. З цією метою студентам при вивченні дисципліни «Організація бухгалтерського обліку у фермерських господарствах» пропонується індивідуальне науково – дослідне завдання на тему: «Проблемні аспекти організації обліку, оподаткування та звітності у фермерських господарствах». За даним напрямком студент разом з викладачем обирає конкретну тему індивідуального завдання.

Для виконання індивідуальних завдань для самостійного опрацювання студентам пропонується нижченаведена тематика та література.

Тематика індивідуальних завдань для самостійного опрацювання

1. Автоматизація обліку у фермерських господарствах: теорія та практика впровадження
2. Етапи розвитку облікової практики у фермерських господарствах як відображення розвитку фермерського укладу в Україні
3. Обґрунтування доцільності вибору спрощеної системи оподаткування для фермерських господарств
4. Державна підтримка фермерських господарств: порядок отримання та відображення в обліку
5. Особливості визначення фінансового результату у фермерських господарствах
6. Контроль та особливості його організації у фермерських господарствах
7. Недосконалість механізму орендних відносин з точки зору збереження якості земель
8. Галузеві особливості методології обліку та організаційні особливості обліку необоротних активів у фермерських господарствах
9. Галузеві особливості методології обліку та організаційні особливості обліку виробничих запасів у фермерських господарствах

10. Галузеві особливості методології обліку та організаційні особливості обліку готової продукції у фермерських господарствах
11. Організація оформлення трудових відносин та розрахунків з оплати праці членів сім'ї та найманих працівників у фермерських господарствах
12. Особливості організацій охорони праці у фермерських господарствах
13. Альтернативне оподаткування у сільському господарстві: наслідки для фермерства

Контроль виконання індивідуальних завдань для самостійного опрацювання представляє собою підготовку та презентацію рефератів. В рефераті відповідно до обраного об'єкту студент розкриває окремі проблеми облікової теорії і показує їх інтерпретацію на різних етапах еволюції обліку або проводить дослідження становлення та розвитку облікових категорій, сучасне трактування яких є проблематичним.

Якісне засвоєння матеріалу при вивченні дисципліни «Організація бухгалтерського обліку у фермерських господарствах» передбачає самостійну роботу студентів з фаховою літературою. З цією метою студентам пропонуються наступні завдання.

Пошук (підбір) та систематизація літературних джерел за заданою проблематикою має на меті формування бібліографії та систематизованого переліку літератури та нормативного законодавства. Форма звітності: бібліографія, систематизований перелік літератури. Форма контролю – обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять.

Аналітичний огляд фахової літератури та періодичної преси. Робота над оглядом літератури та бібліографією здійснюється студентами на протязі вивчення курсу «організація бухгалтерського обліку у фермерських господарствах» та інших кусів по фаховим дисциплінам. Підготована таким чином бібліографія використовується студентами при виборі тем курсових робіт з фахових дисциплін, при підготовці курсових та дипломних робіт, для наукової роботи. Завдання виконується за наступними напрямками, які обираються студентом разом з викладачем:

1.Огляд фахової періодики;

2.Огляд фахової літератури з історії становлення та розвитку фермерського укладу в Україні та бухгалтерського обліку в фермерських господарствах;

3.Огляд навчальної літератури з бухгалтерського обліку, оподаткування та звітності у фермерських господарствах.

Результати виконання цього завдання можуть оформлятися таблицею з наступними реквізитами: автор, назва, видавництво, рік видання, загальна кількість сторінок, короткий зміст або окремі важливі положення, посилання.

Форми звітності за даним завданням: огляд літератури, глосарій. Форма контролю – обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять.

Напрямок для виконання цього завдання обирається студентом разом з викладачем.

Систематизований перелік літературних джерел повинен групуватися:

- за джерелами інформації;
- за змістом визначень, наданих авторами;
- за часом проведення досліджень (періодизація);
- за видами літературних джерел (підручники та посібники фахові та інші, економічні словники, монографії, періодика)
- інше.

Систематизований перелік нормативних документів доцільно систематизувати:

- за юридичною силою;
- за галузевою приналежністю;
- за змістом наведеної інформації;
- тощо.

Форми звітності та форми контролю СРС при вивченні дисципліни «Організація обліку у фермерських господарствах» узагальнено в табл. 5.

Таблиця 5

Форми самостійної роботи студентів

Форми СРС	Форми звітності СРС	Форми контролю СРС	
1. Самостійна робота за загальними для всіх студентів завданнями отриманими під час аудиторних занять	1.1. Самостійне вивчення окремих питань та розділів курсу	-огляд літератури; -реферат; -есе	Усне опитування. Диктант. Захист та презентація реферату
	1.2. Самостійне вивчення окремих нормативних документів	-пакет нормативних документів; -конспект нормативного документу	Розгляд підготовлених матеріалів під час практичних занять. Усне опитування.
	1.3. Виконання домашніх завдань по розв'язанню задач або частини наскрізної задачі, які вирішувалися на практичних та лабораторних заняттях	-оформлення задачі (частини задачі)	Перевірка задач на практичних заняттях. Захист лабораторних робіт
2. Самостійна робота за індивідуальними завданнями	2.1. Виконання завдань за заданою тематикою: 2.1.1. За тематикою індивідуальних завдань для СРС (пошуково-аналітична робота)	-реферат -есе	Захист та презентація реферату. Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять
	2.1.2. За проблемною тематикою творчих індивідуальних завдань для СРС (наукова робота)	-доповідь на наукових конференціях; -наукова публікація	Презентація та обговорення результатів дослідження на семінарських заняттях
	2.2. Виконання завдань по роботі з фаховою літературою: 2.2.1. Пошук (підбір) та систематизація літературних джерел 2.2.2. Критичний розгляд наукової публікації 2.2.3. Аналітичний огляд фахової літератури та періодичної преси; 2.2.4. Порівняльна характеристика визначення облікових понять та категорій різними авторами	-огляд літератури; -бібліографія -систематизований перелік літератури -реферат, есе -глосарій, -порівняльна характеристика	Захист та презентація реферату. Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять

5. Терміни виконання самостійної роботи студентів

Виконання завдань по роботі студентів контролюється викладачем відповідно до графіку самостійної роботи затвердженого кафедрою (табл. 6).

Таблиця 6

Графік самостійної роботи студента при вивченні курсу
«Організація бухгалтерського обліку у фермерських господарствах»

Модулі та теми курсу	№ завдання по СРС	Термін проведення
1	2	4
Блок 1 ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ОБЛІКУ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ		
Тема 1. Організація і функціонування фермерського господарства	№ 1	1й тиждень
Тема 2. Сутність форм обліку у фермерському господарстві	№ 2- 4	2й - 4й тиждень
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ І ОБЛІК ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ		
Тема 3. Організація земельних відносин у фермерських господарствах	№ 5	5й -7й тиждень
Тема 4. Облік земельних ресурсів	№ 6	8й- 10й тиждень
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ОСОБЛИВОСТІ ЗВІТНОСТІ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ		
Тема 5. Звітність фермерських господарств	№ 7,8	11й - 12й тиждень
Тема 6. Оподаткування фермерських господарств	№ 9,10	13й – 14й тижні
Разом		14 тижнів

6. Система поточного і підсумкового контролю самостійної роботи студентів

6.1. Загальні вимоги до оцінювання знань

Оцінювання знань студентів при вивченні дисципліни «Організація бухгалтерського обліку у фермерських господарствах» здійснюється за 100 бальною шкалою, яка передбачає поточний та підсумковий контроль. Максимальна кількість балів яку може отримати студент за об'єктами поточного контролю, видами та формами самостійної роботи студентів представлена в табл. 8.

Таблиця 8

Оцінювання самостійної роботи студентів за модулями

Об'єкти поточного контролю СРС	Види та форми самостійної роботи	Змістові частини			Всього
		блок 1	блок 2	блок 3	
	1	2	3	4	5
1. Систематичність та активність роботи студентів під час аудиторних занять	1. Підготовка до лекційних, семінарських, практичних, лабораторних занять	10	10	10	30
2. Виконання завдань для самостійного опрацювання	2.1. Самостійна робота за загальними для всіх студентів завданнями отриманими під час аудиторних занять				
	2.1.1. Самостійне вивчення окремих питань та розділів курсу	3	2	3	8
	2.1.2. Самостійне вивчення окремих нормативних документів	3	2	3	8
	2.1.3. Виконання домашнього завдання по розв'язанню задач	3	2	3	8
	2.2. Самостійна робота за індивідуальними завданнями				
	2.2.1. Виконання завдання за заданою тематикою (реферат)	3	2	3	8
	2.2.2. Виконання завдань по роботі з фаховою літературою	3	2	3	8
3. Виконання модульних завдань	Підготовка до модульних контрольних робіт	10	10	10	30
Разом		35	30	35	100

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у традиційну 4-бальну та шкалу ECTS. Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в 4-бальну та шкалу ECTS здійснюється в такому порядку (табл. 9):

Таблиця 9

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з	не зараховано з

		можливістю повторного складання	можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6.2. Поточний контроль

Поточний контроль здійснюється протягом семестру з метою перевірки розуміння та засвоєння певного матеріалу, виробничих навичок проведення розрахункових робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал тощо.

Поточний контроль засвоєння знань студентами при викладанні дисципліни «Організація бухгалтерського обліку у фермерських господарствах» здійснюється за **наступними методами:**

- експрес-контроль
- диктант бухгалтерських проводок
- усне опитування
- перевірка та захист задач
- тестування за темами та окремими питаннями
- презентація рефератів
- перевірка конспектів нормативних документів, оглядів літератури

Використання окремих методів та форм поточного контролю за формами організації навчального процесу подано в наступній таблиці (табл. 10).

Таблиця 10

Методи поточного контролю ефективності навчального процесу при викладанні дисципліни «Організація бухгалтерського обліку у фермерських господарствах»

Змістові частини	Форми організації навчання					контроль
	ЛК	СЗ	ПЗ	ЛР	СРС	
Блок 1	Тема 1, 2	-	ПЗ №1 - 3	-	Завдання № 1-4	контрольна робота №1
Блок 2	Тема 3, 4	-	ПЗ № 4 - 5	-	Завдання № 5-6	контрольна робота №2
Блок 3	Тема 5, 6	-	ПЗ № 6-7	-	Завдання № 7-10	контрольна

						робота №3
Форма поточно го контролю	Експрес-контроль. Диктант бухгалтерських проводок.	Усне опитування. Презентація рефератів. Тестування. Фронтальне опитування.	Перевірка задач. Захист наскрізної задачі. Письмові контрольні роботи. Тестування. Усне опитування.	Перевірка та захист лабораторних робіт	Перевірка: оглядів літератури, конспектів нормативних документів, домашнього завдання (задачі, вправи, розрахунки), таблиць по роботі з літературою. Презентація рефератів	-

Поточне оцінювання самостійної роботи студентів при вивченні дисципліни «Організація бухгалтерського обліку у фермерських господарствах» здійснюється з урахуванням вимог Болонської декларації за такими **об'єктами поточного контролю**:

- систематичність та активність роботи студентів під час аудиторних занять;
- виконання завдань для самостійного опрацювання;
- виконання модульних завдань.

1. Оцінка за систематичність та активність роботи під час аудиторних занять протягом семестру становить максимум 10 балів за кожну змістову частину. Вказані 10 балів студент може отримати за таких умов:

а) 5 балів за систематичну та активну роботу на лекційних, семінарських, практичних та лабораторних заняттях які становлять не менше 75 % загальної кількості аудиторних занять, але в разі, якщо решта занять відпрацьовані студентом на індивідуальних консультаціях, що проводяться викладачем згідно з визначеним кафедрою графіком. Для відпрацювання недостатньо засвоєного матеріалу студент може підготувати та презентувати реферат. Реферат враховується як позитивна оцінка.

б) 5 балів за умови виконання вимог п. а), а також за наявності позитивних оцінок, отриманих студентом безпосередньо на практичних заняттях.

Студент має право відпрацювати незадовільну оцінку на індивідуальних заняттях, що проводяться викладачем згідно з визначеним кафедрою графіком індивідуальних занять.

2. За виконання завдань для самостійного опрацювання студент отримує максимум 15 балів за блок 1, 10 балів за блок 2, 10 балів за блок 3 (див.

табл. 1).

а) від 0 до 3 (за блок 1, блок 3) або від 0 до 2 (за блок 2) балів за виконання самостійної роботи у вигляді домашніх завдань які студенти отримують під час аудиторних занять по **самостійному вивченню окремих питань та розділів курсу.**

б) від 0 до 3 (за блок 1, блок 3) або від 0 до 2 (за блок 2) балів за виконання самостійної роботи у вигляді домашніх завдань які студенти отримують під час аудиторних занять по **самостійному вивченню окремих нормативних документів.**

в) від 0 до 3 (за блок 1, блок 2) або від 0 до 2 (за блок 2) балів за виконання самостійної роботи у вигляді домашніх завдань які студенти отримують **по розв'язанню задач або частини наскрізної задачі,** що вирішувалася на практичних заняттях.

3. За виконання вибіркового завдання студент може одержати додаткові бали:

г) від 0 до 3 (за блок 1, блок 3) або від 0 до 2 (за блок 2) балів за виконання **самостійної роботи у вигляді підготовки рефератів за індивідуальними завданнями.**

д) від 0 до 3 (за блок 1, блок 3) або від 0 до 2 (за блок 2) балів за виконання **самостійної роботи з фаховою літературою.** Цей вид самостійної роботи студентів передбачає підготовку: систематизованого переліку літератури, аналітичного огляду фахової літератури та оформлення бібліографії; порівняльної характеристики визначення облікових понять та категорій різними авторами.

Максимальна оцінка «3» бали (за блок 1, блок 3); 2 «бали» (за блок 2) ставиться в разі, коли студент:

а) системно, ґрунтовно й усебічно висвітлив сутність економічних явищ і процесів; чітко сформулював поняття та терміни; обґрунтував методичні принципи й підходи до розв'язання передбаченого завданням питання;

б) виявив знання законодавчих актів і нормативно-правових документів;

в) логічно, послідовно та правильно розв'язав задачу, зробив необхідні визначення й висновки, що впливають з одержаного результату (розв'язання).

Поміркована оцінка «2» бали (за блок 1, блок 3); 1 «бали» (за блок 2) ставиться тоді, коли студент:

а) правильно, але поверхово розкрив сутність економічних явищ і процесів; сформулював поняття й терміни, в основному» правильно, але припустився помилок; правильно описав методику розв'язання передбачених завданням питань, але поверхово розкрив їхню сутність і взаємозв'язок;

б) не виявив знання законодавчих актів і нормативно-правових

документів;

в) під час розв'язання задач правильно визначив хід розв'язання, але припустився помилки.

Оцінка «0» балів ставиться в разі, коли студент:

а) не розкрив сутності економічних явищ і процесів; зовсім не дав визначення понять і термінів; в основному неправильно обґрунтував методологічні принципи до розв'язання передбаченого завданням питання;

б) не ознайомлений із законодавчими актами й нормативно-правовими документами;

в) не розв'язав задачі; не зробив основних розрахунків і необхідних визначень і висновків.

Однією з форм самостійної індивідуальної роботи студентів є підготовка рефератів. Предмет та **критерії оцінки реферату** у балах представлені таблицею 11.

Таблиця 11

Критерії оцінки реферату

Критерії	Предмет оцінки	Кількість балів
1	2	3
Тематика дослідження та побудова роботи	– відповідність теми переліку, запропонованому викладачем;	0,1
	– самостійне визначення тематики, що є доцільною та відповідає проблематиці вивчення дисципліни та темі, що розглядається;	0,1
	– чіткість формулювання мети;	0,1
	– цільова спрямованість структуро-логічної будови роботи.	0,2
	Разом за критерієм	0,5
Інформаційне забезпечення та глибина опрацювання теоретичного та статистичного матеріалу	– глибина вивчення та узагальнення праць науковців та фахової преси за обраним напрямом дослідження;	0,1
	– репрезентативність бібліографії;	0,1
	– застосування зарубіжної літератури та висвітлення закордонного дослідження;	0,1
	– використання матеріалів мережі Internet з посиланнями на джерела;	0,1
	– використання статистичних матеріалів.	0,1
Разом за критерієм	0,5	
Наявність власних спостережень,	– наведення прикладів з господарської та облікової практики;	0,25

застосування евристичних методів та конструктивної частини	– наявність конструктивних результатів.	0,25
	Разом за критерієм	0,5
Оформлення реферату та його захист	– виступ на семінарі;	0,1
	– виступ на конференції;	0,1
	– відповідність оформлення роботи вимогам;	0,1
	– наявність презентації;	0,1
	– наявність презентації – мультимедійний варіант.	0,1
	Разом за критерієм	0,5
Всього		2,0

7. Контроль за змістовими блоками

Важливим об'єктом поточного контролю є виконання контрольних завдань, що становить зміст контролю змістових блоків.

З метою перевірки засвоєння студентами знань за змістовими блоками, а також для надання студентам можливості набути практичних навичок письмового викладу навчального матеріалу з огляду повноти, правильності щодо суті та логічної послідовності при вивчення дисципліни «Організація бухгалтерського обліку у фермерських господарствах» передбачено контроль за змістовими блоками. Такий контроль проводиться в формі письмової контрольної роботи, яка містить тестові питання за темами, що включаються до відповідного змістового блоку.

Оцінювання контрольної роботи здійснюється із розрахунку 0,4 бали за одну правильну відповідь.

Здані для перевірки роботи оцінює керівник курсу та викладач, який веде практичні заняття. Результати оголошуються на наступному практичному занятті. Контрольні роботи повертаються студентам.

Студенти, які беруть активну участь у роботі гуртків, подають наукові роботи на конкурси й олімпіади та за результатами поточного контролю знань не набрали 60 балів, за рішенням керівника курсу додатково можуть отримати до 10 балів за участь у гуртках, конкурсах, олімпіадах, конференціях, публікацію статей у наукових збірниках.

Зразок контрольного завдання з дисципліни «Організація бухгалтерського обліку у фермерських господарствах»
Блок III

1. Фермерське господарство, яке відноситься до числа великого сільськогосподарського підприємства, фінансову звітність надає:

- а) за скороченими показниками згідно з П(С)БО 25;
- б) у повному складі згідно з П(С)БО 1 — П(С)БО 5;
- в) тільки у складі податкової звітності;
- г) фінансова звітність не складається.

2. Для фермерських господарств, що не використовують у бухгалтерському обліку План рахунків бухгалтерського обліку, розроблена форма балансу у вигляді:

- а) ф. № 1; в) ф. № 1 - М
- в) ф. № 1-М (скорочена); г) ф. № 2

3. Виберіть одну із головних умов складання річної фінансової звітності фермерським господарством:

- а) обов'язкове ведення журналу реєстрації господарських операцій;
- б) обов'язкове складання первинних документів;
- в) обов'язкове виконання вимог всіх бухгалтерських стандартів;
- г) обов'язкове проведення інвентаризації активів і зобов'язань господарства.

4. Із наданих статей річного балансу фермерського господарства назвіть ті, які відносяться до його пасивів:

- а) статутний капітал;
- б) кредиторська заборгованість;
- в) дебіторська заборгованість;
- г) грошові кошти.

5. Необоротні активи фермерського господарства складаються із:

- а) виробничих запасів;
- б) основних засобів;
- в) кредитів банків;
- г) власного капіталу.

6. Сума валюти балансу фермерського господарства за скороченою формою формується:

- а) тільки із загальної суми необоротних активів;
- б) тільки із загальної суми оборотних активів;
- в) тільки із загальної суми грошових коштів та їх еквівалентів;
- г) із загальної суми необоротних і оборотних активів.

7. У статті балансу «чиста реалізаційна вартість» відображаються:

- а) залишки коштів у касі, на поточних рахунках у банках;
- б) дебіторська заборгованість;

- в) вартість виробничих запасів на кінець року;
- г) правильної відповіді немає.

8. У підсумкову суму валюти балансу основні засоби господарства зараховуються:

- а) тільки за первісною вартістю;
- б) тільки за залишковою вартістю;
- в) тільки за сумою зносу;
- г) одночасно за первісною і залишковою вартістю.

9. Виберіть найбільш повний перелік об'єктів обліку, які формують вартість виробничих запасів фермерського господарства:

- а) сировина, матеріали, запасні частини;
- б) сировина, матеріали, запасні частини, готова продукція, незавершене виробництво;
- в) сировина, матеріали, запасні частини, готова продукція, незавершене виробництво, молодняк тварин, МШП;
- г) сировина, матеріали, запасні частини, готова продукція, грошові кошти, основне стадо тварин, непрямі податки, амортизація, поточна заборгованість.

10. Назвіть джерело інформації для заповнення статті балансу фермерського господарства «Інші поточні зобов'язання»:

- а) банківські виписки;
- б) опис майна;
- в) інвентаризаційні описи;
- г) довідки-розрахунки по нарахуванню платежів у бюджет і позабюджетні фонди.

11. Для заповнення форми 2-М «Звіт про фінансові результати» фермерське господарство використовує дані:

- а) книги обліку доходів і витрат при простій формі обліку;
- б) журналу обліку господарських операцій при спрощеній формі обліку;
- в) показників статей балансу;
- г) бухгалтерських положень (стандартів).

12. Необхідно вибрати види доходів, які формують статтю «Дохід від реалізації продукції» Звіту «Про фінансові результати фермерського господарства»:

- а) дохід від операційної оренди активів;
- б) дохід від реалізації оборотних активів;
- в) дохід від реалізації фінансових інвестицій;
- г) дохід від реалізації товарів, робіт і послуг.

13. Чистий дохід фермерського господарства визначається:

- а) у вигляді різниці між сумою доходу від реалізації продукції і сумою непрямих податків;
- б) у вигляді різниці між сумою доходу від реалізації продукції і сумою всіх витрат;
- в) у вигляді суми чистого доходу від реалізації продукції і інших операційних, звичайних та надзвичайних доходів;
- г) у вигляді суми чистого доходу від реалізації продукції і всіх витрат.

14. У статті «Інші операційні витрати» Звіту про фінансові результати необхідно відображати:

- а) адміністративні витрати;
- б) визнані економічні санкції;
- в) витрати на оплату праці;
- г) амортизацію.

15. Втрати від знецінювання запасів у Звіті про фінансові результати відображають як:

- а) надзвичайні витрати;
- б) матеріальні витрати;
- в) зменшення залишків запасів;
- г) інші операційні витрати.

16. Суму єдиного податку визначають:

- а) тільки виходячи з площі земельних ділянок;
- б) тільки виходячи з грошової оцінки земельних ділянок;
- в) виходячи з площі і грошової оцінки земельних ділянок;
- г) виходячи з площі і грошової оцінки земельних ділянок та обсягу доходу від реалізації продукції, робіт, послуг.

17. Загальний розрахунок єдиного податку на поточний рік подається:

- а) щорічно до 31 грудня;
- б) щорічно до 1 лютого поточного року;
- в) щоквартально;
- г) щомісячно.

18. Звітний розрахунок єдиного податку подається:

- а) до органу місцевого самоврядування;
- б) до Міністерства агрополітики України;
- в) до органу державної податкової служби;
- г) немає правильної відповіді.

19. Ставка єдиного податку встановлюється:

- а) у відсотках до грошової оцінки земельних ділянок;
- б) у фіксованій сумі з одного гектара земельних угідь;
- в) одночасно у відсотках і у фіксованій сумі з одного гектара земельних угідь з урахуванням виду угідь.

20. Сплата єдиного податку здійснюється:

- а) негайно, після закінчення звітного (податкового) місяця;
- б) негайно, після закінчення звітного (податкового) кварталу;
- в) протягом 30 календарних днів, наступних за останнім календарним днем звітного (податкового) місяця;
- г) після закінчення звітного (податкового) року.

21. Виберіть максимальний обсяг інформації, яка необхідна для розрахунку суми єдиного податку:

- а) площа, грошова оцінка ріллі;
- б) площа, грошова оцінка ріллі, сіножатей, пасовищ, багаторічних насаджень;
- в) площа, грошова оцінка ріллі, ставка податку до грошової оцінки ріллі, сіножатей, пасовищ, багаторічних насаджень.

22. Звітною формою для єдиного податку є:

- а) податкова декларація;
- б) податковий розрахунок;
- в) звіт про податки;
- г) звіт про використання земельних угідь.

23. Єдиний податок сплачується:

- а) у повному обсязі до державного бюджету;
- б) частково до державного бюджету, частково до місцевого бюджету;
- в) у повному обсязі до місцевого бюджету;
- г) у повному обсязі до спеціального земельного фонду.

24. Визначте правильно сплачену місячну суму єдиного податку у березні, якщо річна сума цього податку складає 30000 грн:

- а) 9000 грн;
- б) 5000 грн;
- в) 3000 грн;
- г) 1000 грн.

25. Назвіть бухгалтерську проводку, яка відображає операцію по нарахуванню суми єдиного податку:

- а) Дт 23 — Кт 91; в) Дт 641 - Кт 3П;
- б) Дт 94 — Кт 641; г) Дт 91 — Кт 641.

8. Підсумковий контроль

Підсумкове оцінювання рівня знань здійснюється за результатами поточного та модульного контролю або за результатами іспиту. Навчальним планом підготовки фахівців за напрямком 6.030509 «Облік і аудит» при вивченні дисципліни «Організація бухгалтерського обліку у фермерських господарствах» передбачено оцінювання студентів здійснюється за підсумковим контролем (заліком).

Студенти які набрали протягом семестру (за результатами поточного контролю) 60 балів і більше мають можливість отримати підсумкову оцінку відповідно до набраного рейтингу.

Студенти які набрали протягом семестру (за результатами поточного контролю) 35-59 балів і одержали оцінку за шкалою ECTS «не зараховано з можливістю повторного складання» допускаються до підсумкового контролю у вигляді іспиту, який оцінюється за 100 - бальною шкалою.

Студенти які набрали протягом семестру (за результатами поточного контролю) менше 35 балів і одержали оцінку за шкалою ECTS, – «не зараховано з обов'язковим повторним курсом» до семестрового контролю не допускаються.

При проведенні підсумкового контролю засвоєння знань студентів у формі заліку, за результатами останнього студент може отримати максимум 100 балів. На залік виносяться вузлові питання програми та типові задачі, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отримані знання і застосувати їх при вирішенні практичних задач.

Перелік питань для ПМК (заліку)

1. Порядок створення та реєстрації фермерського господарства
2. Формування і оцінка майна фермерського господарства
3. Господарська і фінансова діяльність фермерського господарства
4. Форми ведення бухгалтерського обліку малими підприємствами
5. Організація облікового процесу у фермерському господарстві
6. Проста форма обліку та порядок її застосування
7. Спрощена форма обліку та порядок її застосування
8. Організація меморіальної форми обліку та порядок її застосування
9. Журнально-ордерна форма обліку та порядок її застосування
10. Загальний порядок встановлення земельних відносин
11. Документальне оформлення земельних відносин у землекористуванні
12. Облік надходження та використання власних земельних ділянок
13. Облік відчуження власних земельних ділянок
14. Облік орендованих земельних ділянок
15. Склад та порядок представлення статистичної звітності

- 16.Податкова звітність фермерських господарств
- 17.Формування та подання фінансової звітності фермерських господарств
- 18.Взаємовідносини фермерського господарства з фінансовою системою
- 19.Спрощена система оподаткування для фермерських господарств
- 20.Порядок переходу на спрощену систему оподаткування
- 21.Розрахунок та сплата єдиного податку
- 22.Складання податкового розрахунку з єдиного податку

9.Методичне забезпечення

1. Облікова політика: навчальний посібник з грифом МОН / В.М.Савченко, О.В.Пальчук, Л.В.Саловська та ін. ; за ред. Г.М.Давидова. – К. : Знання, 2010. – ISBN 978-966-346-607-1. - 479 с..
2. Крячко В.Г. Фінансове забезпечення інтенсифікації розвитку сільського господарства: регіональний аспект: Диверсифікація інноваційного розвитку національного господарства в контексті реалізації глобалізаційних процесів. Збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції. – В 4 т. – Кременчук: КДУ ім. М Остроградського, 2010. – 307 с.
3. Крячко В.Г. Капіталоутворююча функція землі у контексті формування земельного ринку в Україні // Экономика Крыма. - 2010. - № 4(33). - с.53-55.
4. Савченко В.М., Саловська Л.В. В.Г. Крячко Система бухгалтерського обліку як складова системи управління. // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки, вип. 18, Ч.ІІ – Кіровоград: КНТУ, 2010.– 288 с. С.27 – 33
5. Іванченко В. О. Особливості прояву економічної сутності інвестицій у селянських (фермерських) господарствах / В. О. Іванченко // Вісн. Сумського нац. аграр. ун-ту. Серія «Фінанси і кредит». – Суми : СНАУ, 2003. – №1 (14). – С.94 – 99
6. Іванченко В. О. Фермерський капітал як складова інвестиційного розвитку фермерського господарства / В. О. Іванченко // Наук. праці Кіровоградського нац. тех. ун-ту. Срія «Економічні науки». – Кіровоград : КНТУ, 2007. – Вип. 12. Ч. ІІ. – С. 194 – 200
7. Іванченко В. О. Рух фермерського капіталу як інвестиційної складової / В.О. Іванченко // Наук. праці Кіровоградського нац. тех. ун-ту. Серія

- «Економічні науки». – Кіровоград: КНТУ, 2008. – Вип. 14. – С. 125 – 128
8. Іванченко В. О. Алгоритм планування інвестиційного розвитку фермерських господарств / В. О. Іванченко // Менеджмент : зб. наук. праць / голов. ред. А.У. Кредісов. – К., 2009. – Вип. 11. – С. 15 – 29
 9. Іванченко В. О. Деякі аспекти ефективності інвестицій фермерських господарств / В. О. Іванченко // Наук. праці Кіровоградського нац. тех. ун-ту. Серія «Економічні науки». – Кіровоград : КНТУ, 2009. – Вип. 16. Ч. II. – С. 122 – 128
 10. Іванченко В.О., Крячко В.Г. Агролізінг як специфічний вид інвестування / Іванченко В.О. , Крячко В.Г // Наук. праці Кіровоградського нац. тех. ун-ту. Серія «Економічні науки». – Кіровоград : КНТУ, 2012. – Вип. 22. Ч. II. – С. 107 – 112

10. Рекомендована література

Базова

1. Закон України “Про фермерське господарство” від 19.06.2003 № 973-IV // <http://zakon4.rada.gov.ua>
2. Облік у селянському (фермерському) господарстві: Посібник / За ред. М.Я. Демяненка К.: Інститут аграрної економіки, 2001 (10) 403 с.
3. Михайлов М.Г., Полятикіна Л.І., Славкова О.П. Організація бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу : Навч. посібник. - К.: ЦУЛ, 2008. – 320 с.
4. Ватуля І.Д., Гладка Л.О. Організація обліку у фермерських господарствах : Навч. посібник. К.: ЦУЛ, 2009, 312 с.
5. Шило В.П., Сопко В.В., Ільїна С.Б., Васьков В.Н. Організація обліку у підприємствах сільськогосподарської галузі: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2011. – 268 с.
6. Деркач А. М. Основи бухгалтерського обліку фермерських господарств // Економіка АПК. - 2007. - № 1. - С.102-106.
7. Радченко О.Д. Особливості фінансової звітності у фермерському господарстві // Бухгалтерський облік і аудит. - 2002. - № 3. - С. 19-25
8. Кривоконь О.С. Організація бухгалтерського обліку в селянських (фермерських) господарствах // Економіка АПК. - 2002. - № 7. - С. 122-126

9. Дерев'янку С. Організація обліку в селянських (фермерських) господарствах // Бухгалтерія в сільському господарстві. - 2002. - № 16. - С. 12-18
10. Чубко О. Селянське (фермерське) господарство: правові аспекти діяльності // Бухгалтерський облік і аудит. - 2002. - № 11. - С. 54-59
11. Чубко О. Облік і звітність селянського (фермерського) господарства // Бухгалтерський облік і аудит. - 2003. - № 2. - С. 19-28
12. Кривоконь О.С. Надання консультаційних послуг з обліку фермерським господарствам // Економіка АПК. - 2005. - № 3. - С.93-96.
13. Радченко О.Д., Тростенюк Д.Г. Удосконалення бухгалтерського обліку у фермерських господарствах // Економіка АПК. - 2005. - № 12. - С.96-101
14. Деркач А.М. Основи бухгалтерського обліку фермерських господарств // Економіка АПК. - 2007. - № 1. - С.102-106
15. Фермерські господарства. Спецвипуск // Бухгалтерський облік. - 2012. - № 90. - С. 3-63
16. Сук Л. К., Сук П. Л., Данілочкіна О. В Принципи та елементи методу бухгалтерського обліку в фермерських господарствах // Економіка АПК. - 2012. - № 10. - С. 71-76
17. Бухгалтерський облік у сільському господарстві: Навч. посібник / Ред.: Ф.Ф. Бутинець, М.М. Коцупатрий. - Житомир : ПП "Рута", 2003. - 512 с.
18. Даньків, Й. Я. Бухгалтерський облік у галузях економіки: навч. посібник / Й.Я. Даньків, М.Р. Лучко, М.Я. Остап'юк. - К. : Знання-Прес, 2003. - 206 с.
19. Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах: Підручник / М.Ф. Огійчук, В.Я. Плаксієнко, Л.Г. Панченко ; За ред. М.Огійчука. - 2-ге вид., перероб. і доп. - К. : Вища освіта, 2003. - 800 с
20. Практикум з бухгалтерського обліку на сільськогосподарських підприємствах за національними стандартами : Навч. посібник / М.Ф. Огійчук, Л.Г. Панченко, Л.О. Сколотій ; За ред. М.Ф.Огійчука. - К. : Вища освіта, 2003. - 464 с
21. Хомин, П. Я. Формування звітності в підсистемах фінансового, управлінського й податкового обліку: монографія / П.Я.Хомин. - Тернопіль : Економічна думка, 2004. - 288 с.
22. Іванюта, П. В. Внутрішньогосподарський (управлінський) облік у виробничих підрозділах сільськогосподарських господарюючих суб'єктів: навч. посібник / П.В. Іванюта, З.М. Левченко. - К. : Центр навчальної літератури, 2006. - 368 с.
23. Плаксієнко, В. Я. Бухгалтерський облік у сільському господарстві України: підручник / В.Я. Плаксієнко, Л.М. Письмаченко, Є.І. Рябий; За

- заг. ред. В.Я. Плаксієнка. - К. : Центр навчальної літератури, 2005. - 490 с.
- 24.Огійчук, М. Ф. Автоматизована система бухгалтерського обліку в сільському господарстві : Навч. посібник / М. Ф. Огійчук, Л. Г. Панченко, П. А. Щербаков. - К. : Вища школа, 1995. - 159 с
- 25.Михайлов, М. Г. Організація бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу [Текст] : навч. посібник / М. Г. Михайлов, Л. І. Полятикіна, О. П. Славкова. - К. : ЦУЛ, 2008. - 320 с.
- 26.Сук, Л. К. Бухгалтерський облік у галузях економіки : навч. посібник / Л. К. Сук, П. Л. Сук, М. С. Стасишен. - К. : Каравела, 2008. - 208 с
- 27.Мединська, Т. В. Податкова система: навч. посібник / Т. В. Мединська, Н. І. Власюк. - Львів : "Магнолія 2006", 2010. - 276 с.
- 28.Гура, Н. О. Облік видів економічної діяльності: підручник / Н. О. Гура. - К. : ЦУЛ, 2010. - 392 с.
29. Івахненко Сергій Володимирович. Організація бухгалтерського обліку в умовах застосування комп'ютерної техніки (на прикладі підприємств Житомирської області): Дис... канд. екон. наук (08.06.04). – К., 1999.
- 30.Огійчук М. Ф., Бабаєв О. С. Бюджетування витрат при вирощуванні озимої пшениці у фермерських господарствах // Економіка АПК. - 2011. - № 9. - С. 24-29

11. Інформаційні ресурси

1. Комп'ютерні інформаційні системи Гросбух, Ліга.
2. Демонстраційна версія комп'ютерної програми 1С: Бухгалтерія
3. Бібліотечний фонд КНТУ
4. Бібліотечний фонд КНТУ – доступ до електронних ресурсів наукової бібліотеки ім. Вернадського
5. Бібліотечний фонд кафедри на паперових носіях
6. Бібліотечний фонд кафедри на електронних носіях
7. Мережа Internet. Рекомендовані сайти:

<http://www.dkzr.gov.ua> - Офіційний сайт Державного агентства земельних ресурсів України

<http://udfpfg.org.ua> - Офіційний Інтернет сайт Українського державного фонду підтримки фермерських господарств

<http://www.magazine.faaf.org.ua> – Облік і фінанси АПК - бухгалтерський портал

<http://document.ru> – все про управління документами

<http://www.eur.ru> – экономика и управление на предприятиях: научно-образовательный портал

<http://www.finexpert.ru> – інформаційний портал з економіки та фінансів

<http://www.cfin.ru> – корпоративний менеджмент

<http://sts.gov.ua> - Податкове законодавство, узагальнюючі консультації, анонс подій

<http://search.ligazakon.ua> - База нормативно-правових актів, аналітика та консультація з ведення обліку

<http://www.minjust.gov.ua> - Нормативно законодавчі акти Міністерства юстиції України

<http://www.kirstat.kr.ua> - Нормативно правова база, статистична інформація, бланки звітної документації до органів статистики

<http://www.minfin.gov.ua> - Загальні засади організації бухгалтерського обліку, нормативно законодавчі акти з облік у державному секторі, підприємницької діяльності, міжнародні стандарти

www.buhgalteria.com.ua - Бланки бухгалтерської та податкової звітності

www.balance.ua - Анонс нормативно-законодавчої бази, консультації, щодо ведення бухгалтерського та податкового обліку

www.buh-galter.info - Інформаційно-аналітичний портал про бухгалтерський облік в Україні. Статі по бухгалтерському та податковому обліку, довідкова інформація, нормативні документи.

<http://www.nbuv.gov.ua> - Нормативні акти України, дисертаційні автореферати, науково електронна бібліотека

<http://pro-u4ot.info> - інформація з різних джерел, що стосуються бухгалтерського обліку, аудиту, економіки, фінансів.

www.komuna.lviv.ua - Консультації з ведення обліку